

การปรับปรุงเนื้อเพิ่มผลผลิตของอุตสาหกรรมการประมงตู้เย็น

นายพจน์ ภักดีกุล

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาชีวกรรมอุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-598-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016183

I 10303236

PRODUCTIVITY IMPROVEMENT OF ASSEMBLING REFRIGERATOR INDUSTRY

Mr. Prajon Pakdeekul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
of the Degree of Master of Engineering

Department of Industrial Engineering

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตของอุตสาหกรรมการ
ประกอบด้วยเงิน

โดย

นายพจน์ ภักดีกุล

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ศิริจันทร์ ทองประเสริฐ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ผศ.ดร.ปริทรรศน์ พันธุบรรยงก์

ภาควิชา

วิศวกรรมอุตสาหกรรม

บังคับวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณะกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชราภิຍ)

คณะกรรมการสอบบัณฑิต

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ริจิรวนิช)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริจันทร์ ทองประเสริฐ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร บุญดีสกุล ใจดี)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริทรรศน์ พันธุบรรยงก์)

บังคับวิทยาลัย

พิมพ์ด้านฉบับทัศน์อวุตยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวเพียงแผ่นเดียว

ผลลัพธ์ : การปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตของอุตสาหกรรมการประกอบตู้เย็น

(PRODUCTIVITY IMPROVEMENT OF ASSEMBLING REFRIGERATOR INDUSTRY)

อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร. ศิริสันทร์ ทองประเสริฐ, อ. ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.ดร.ปริญารัตน์ พันธุบรรยงก์, 153 หน้า

ในระบบการดำเนินงานอุตสาหกรรมการผลิตแบบต่อเนื่องนี้ โดยที่นำไปแล้วจะพบปัญหาด้านการทำางานในขั้นตอนต่าง ๆ ตามกระบวนการ ซึ่งสามารถแบ่งแยกล้วนของกิจกรรมการทำงานได้ 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ กิจกรรมของการประกอบ (Assembling Activity) และกิจกรรมของเครื่องจักร (Machining Activity) โดยในล้วนการทำงานทั้งสองนี้ จะดำเนินได้ด้วยคุณงานเป็นผู้ควบคุมขั้นตอนตามกระบวนการเหล่านี้ หากกิจกรรมของงานในบางกระบวนการมีการสูญเสียอยู่ เช่น การรอคอย ความล่าช้า และการขัดลัง เป็นต้น จะมีผลทำให้เกิดลักษณะไม่สมดุลย์ของการผลิต (Imbalance of Process) เกิดขึ้น การสัดส่วนของเทคนิคในการบริหารควบคุมงานการผลิตที่ต้องทำให้เกิดลักษณะสมดุลย์และต่อเนื่องในทุก ๆ กระบวนการตามขั้นตอนกรรมวิธี

ผลจากการศึกษาวิจัยและผลการดำเนินการปรับปรุงระบบงานโดยรวม สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ระบบงานการประกอบ

1.1 ลดความล่าช้าลงได้ 5.7% สำหรับสายงานการประกอบตัวตู้ก่อนการฉีดยูรีเทนโพลี, 5.43% สำหรับสายงานการประกอบตัวตู้ล้วนหน้า และ 4.07% สำหรับสายงานการประกอบตัวตู้ล้วนหลัง

1.2 ลดเวลาทำงานการประกอบลงได้ 12.5% สำหรับสายงานการประกอบตัวตู้ก่อนการฉีดยูรีเทนโพลี และ 4.8% สำหรับสายงานการประกอบตัวตู้ล้วนหน้าและล้วนหลัง

2. ระบบงานการสัดส่วนขั้นล้วนหลักเข้าสายงานการประกอบ

2.1 ลดเวลาที่ใช้ในการทำงานการขนส่งของคนงานลงได้ 51.1%

2.2 ลดเวลาที่ใช้ในการขนส่งขั้นล้วนลงได้ 60.5%

2.3 ลดระยะเวลาการขนส่งลงได้ 59.2%

จากการดำเนินงานการสัดส่วนด้วยสายงานการประกอบ และปรับปรุงระบบงานการสัดส่วนขั้นล้วนหลักเข้าสายงานการประกอบ ตั้งแต่ล่าสุด จะมีผลทำให้ผลผลิตของแรงงาน

เพิ่มขึ้น 6.38% และผลผลิตของชั่วโมงแรงงาน (Man-hour Productivity) เพิ่มขึ้น 7.69%

ภาควิชา ..... วิศวกรรมอุตสาหการ
สาขาวิชา ..... วิศวกรรมอุตสาหการ
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนักศึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

พิมพ์ต้นฉบับทักษะป้องวิทยานิพนธ์ภายในกรอบลีเจียนเพียงแผ่นเดียว

Prajon pakdeekul : PRODUCTIVITY IMPROVEMENT OF ASSEMBLING REFRIGERATOR INDUSTRY. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. DR. SIRICHAN THONGPRASERT
THESIS CO ADVISOR : ASST.PROF. DR. PARITUD BHANTHUBANYONG. 153 pp.

Most continuous manufacturing processes consist of two types of production activities. These are the assembling activity and the machining activity, with human operator in between. Production efficiency is always lost in terms of waiting, delay, and transportation, causing an imbalance of processes. With a proper planning and control, it is possible to minimize the lost and thus attaining balance and continuity of processes.

A study on the refrigerator manufacturing plant is presented which could be summarized as follows:

1. In the assembly line:

1.1 The waiting time was reduced by 5.7 % for the body assembling, 5.43 % for the front panel assembling, and 4.07 % for the back panel assembling.

1.2 The working time was reduced by 12.5 % for the body assembling, 4.8 % for the front and back panel assembling.

2. In material handling:

2.1 Workers' time used in material handling was reduced by 51.1 %

2.2 Material handling time was reduced by 60.5 %

2.3 Handling distance was reduced by 59.2 %

With the balancing of the assembly line, and the improvement in the delivery system for major parts to the production line, overall labour productivity was increased by 6.38 %, and man-hour productivity was increased by 7.69 %.

ภาควิชา ..... วิศวกรรมอุตสาหการ

สาขาวิชา ..... วิศวกรรมอุตสาหการ

ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริจันทร์ ทองประเสริฐ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บริหารคน
พัฒนารยงค์ หัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมโลหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นอาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำและแก่ไข ตรวจทานการทำวิทยานิพนธ์จนกระทั่ง
วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และ ที่นี้อีก
ครั้งหนึ่ง ในความเมตตากรุณาของท่านอาจารย์ทั้งสอง

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณเริงยศ ศรีวรรณศัพน์ และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้
ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลต่าง ๆ และสุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา บุรพคณา
จารย์ทุกท่าน ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา นับแต่เยาว์วัยจนทุกวันนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิจกรรมประจำ	๗
สารบัญตาราง	๘
สารบัญภาพ	๙

บทที่

1. บทนำ	1
2. รายงานการสำรวจวิจัยและพัฒนากิจกรรมวิจัย ...	5
3. การศึกษาและวิเคราะห์ระบบการผลิตและประกอบผลิตภัณฑ์ ในปัจจุบันของ โรงงานตัวอย่าง	23
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและแนวทางการเพิ่มผลผลิต	61
5. บทสรุป และข้อเสนอแนะ	106
เอกสารอ้างอิง	113
ภาคผนวก ก การจัดสมดุลย์ส่ายงานการผลิต.....	115
ภาคผนวก ข การวางแผนความต้องการวัสดุ.....	135
ภาคผนวก ค ระบบคุณภาพ.....	145
ภาคผนวก ง การหาขนาดของแม่เปี้ล.....	149
ภาคผนวก จ รูปแบบของัญชีรายการวัสดุที่ใช้โดยผู้บริหาร/ฝ่ายจัดซื้อ ^{ประวัติผู้เขียน}	151
	153

ตารางที่

หน้า

3.1 แสดงรายละเอียดของชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบ Pre-foaming Urethane Cabinet Assembly-Line.....	38
3.2 แสดงรายละเอียดกิจกรรมของสายการประกอบ Pre-foaming Urethane Cabinet Assembly-Line.....	38
3.3 แสดงรายละเอียดของชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบ Front Cabinet Assembly-Line.....	42
3.4 แสดงรายละเอียดกิจกรรมของสายการประกอบ Front Cabinet Assembly-Line.....	45
3.5 แสดงรายละเอียดของชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบ Back Cabinet Assembly-line.....	49
3.6 แสดงรายละเอียดกิจกรรมของสายการประกอบ Back Cabinet Assembly-line.....	51
3.7 รายละเอียดการจัดลังชิ้นส่วนพลาสติก (ผังงูประดู) (ก่อนทำการปรับปรุง).....	55
3.8 รายละเอียดตารางการผลิตหลัก.....	56
3.9 แสดงรูปแบบสมบูรณ์ของบัญชีรายการวัสดุ.....	57
3.10 แสดงช่วงเวลานำของชิ้นส่วนภายในประเทศไทย.....	58
3.11 แสดงช่วงเวลานำของชิ้นส่วนต่างประเทศ.....	59
4.1 แสดงรายละเอียดการจัดสถานีงานของสายงานการประกอบตัวตู้ก่อนการฉีดยูเรทานิฟม(Pre-foaming Urethane Cabinet Assembly-Line)	68
4.2 แสดงรายละเอียดการจัดสถานีงานของสายงานการประกอบตัวตู้ส่วนหน้า(Front Cabinet Assembly-line).....	69
4.3 แสดงรายละเอียดการจัดสถานีงานของสายงานการประกอบตัวตู้ส่วนหลัง(Back Cabinet Assembly-line).....	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.4 แสดงรายละเอียดการจัดสถานีงานที่เสนอแนะของสายงานการประกอบ ตัวตู้ก่อนการฉีดยูรีเทน โฟม (Pre Foaming Urethane Cabinet Assembly-line).....	73
4.5 แสดงรายละเอียดการจัดสถานีงานที่เสนอแนะของสายงานการประกอบ ตัวตู้ส่วนหน้า (Front Cabinet Assembly-Line).....	74
4.6 รายละเอียดการเบรียบเทียบผลการจัดสมดุลย์สายงานการประกอบตัวตู้ ก่อนการฉีดยูรีเทน โฟม (Pre-foaming Urethane Cabinet Assembly-Line).....	75
4.7 รายละเอียดการเบรียบเทียบผลการจัดสมดุลย์สายงานการประกอบตัวตู้ ส่วนหน้า (Front Cabinet Assembly-Line).....	78
4.8 แสดงรายละเอียดการจัดสถานีงานที่เสนอแนะของสายงานการประกอบ ตัวตู้ส่วนหลัง (Back Cabinet Assembly-Line).....	79
4.9 รายละเอียดการเบรียบเทียบผลการจัดสมดุลย์สายงานการประกอบตัวตู้ ส่วนหลัง (Back Cabinet Assembly-Line).....	82
4.10 รายละเอียดการจัดสิ่งชิ้นส่วนพลาสติก (ผังบุประดู่) (หลังทำการ ปรับปรุง).....	87
4.11 รายละเอียดผลการดำเนินการปรับปรุงผังระบบงานจัดสิ่งชิ้นส่วนพลาสติก (ผังบุประดู่) ในหนึ่งเที่ยวการขันย้าย.....	91
4.12 รูปแบบเบื้องต้นของบัญชีรายการวัสดุ.....	94
4.13 รูปแบบของบัญชีรายการวัสดุที่ใช้โดยผู้บริหาร/ฝ่ายจัดซื้อ.....	95
4.14 การจัดเรียงและแยกของหลักของแต่ละรุ่น.....	96
4.15 รายละเอียดผลการวัดดัชนีการเพิ่มผลผลิตหลังการปรับปรุงระบบงานรวม	105
5.1 รายละเอียดการแสดงผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากการจัดสมดุลย์สายงานการ ประกอบทุกสายงานแล้ว.....	108

รูปที่	หน้า
2.1 ขั้นตอนการกำหนดงานในการซ่อมแก้ไขภาระผลิต โดยสังเขป.....	5
2.2 แสดงถึงการเคลื่อนย้ายหรือล่อชิ้นส่วนไปตามสถานีงานต่าง ๆ	9
2.3 บทบาทของ MRP ในระบบควบคุมการผลิต.....	14
2.4 การใช้ MRP เป็นลิ้งช่วยในการวางแผนควบคุมความสามารถในการทำงาน	16
2.5 การวางแผนการดำเนินการ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของความต้องการ ความสามารถในการทำงาน.....	17
2.6 รูปแบบของบัญชีรายการวัสดุสำหรับอุปสงค์เบ็ดเตล็ด	
(a) Process Industries	
(b) Assemblers who purchase component	
(c) Integrated Fabrication Assembly.....	17
3.1 แผนภูมิกรรมวิธีการผลิตของอุตสาหกรรมตู้เย็น.....	26
3.2 แผนภูมิกรรมวิธีการผลิต.....	29
3.3 โครงช่ายแสดงลำดับก่อนหลังของสายงาน Pre-foaming Urethane Cabinet Assembly-line.....	33
3.4 โครงช่ายแสดงลำดับก่อนหลังของสายงาน Front Cabinet Assembly line.....	36
3.5 โครงช่ายแสดงลำดับก่อนหลังของสายงาน Back Cabinet Assembly line.....	37
3.6 แสดงรายละเอียดของชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบตัวตู้ล้วนหน้า.....	40
3.7 แสดงรายละเอียดของชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบประตู.....	41
3.8 แสดงรายละเอียดของชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบตัวตู้ล้วนหลัง.....	47
3.9 แสดงรายละเอียดของชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบชุดควบคุม.....	48
3.10 รายละเอียดแสดงเส้นทางการไหลของการจัดส่งชิ้นส่วนพลาสติก (ผนังบุประทุ) (ก่อนการปรับปรุง).....	54

สารบัญภาพ (ต่อ)

รูปที่		หน้า
4.1	รายละเอียดแสดงเส้นทางการไหลของตัวตู้ผ่านกระบวนการตามขั้นตอน กรรมวิธีการผลิต.....	64
4.2	รายละเอียดการไหลของระบบงาน (Flow Path of Work System)	65
4.3	แสดงรายละเอียดขั้นตอนปริมาณและรอบเวลาที่ใช้ในปัจจุบัน.....	67
4.4	รายละเอียดผลการจัดสมดุลย์สายงานการประกอบตัวตู้ก่อนการฉีดยูเรทาน ฟอยม (Pre Foaming Urethane Cabinet Assembly-line)....	76
4.5	รายละเอียดผลการจัดสมดุลย์สายงานการประกอบตัวตู้ส่วนหน้า (Front Cabinet Assembly-line).....	80
4.6	รายละเอียดผลการจัดสมดุลย์สายงานการประกอบตัวตู้ส่วนหลัง (Back Cabinet Assembly-line).....	83
4.7	รายละเอียดผลการจัดสมดุลย์ความล่าช้า (Balance Delay) หลังจาก ทำการจัดลำดับขั้นการทำงานใหม่.....	85
4.8	รายละเอียดแสดงเส้นทางการไหลของการจัดส่งชิ้นส่วนพลาสติก (ผนังบุ- ประดู่) (หลังทำการปรับปรุง).....	86
4.9	รายละเอียดขั้นตอนและเส้นทางการไหลของงานการประกอบตู้เย็นผ่าน กระบวนการต่าง ๆ (ก่อนทำการปรับปรุง).....	89
4.10	รายละเอียดขั้นตอนและเส้นทางการไหลของงานการประกอบตู้เย็นผ่าน กระบวนการต่าง ๆ (หลังทำการปรับปรุง).....	90
4.11	โครงร่างของผลรวมของช่วงเวลา.....	93
5.1	แผนภูมิการไหลของโปรแกรมการจัดสมดุลย์สายงานการประกอบ (Flow Line Balancing Program).....	117
5.2	แผนภูมิการไหลของโปรแกรมการการใช้วัสดุ (MRP Program).....	144